

Holger Hansen – en minutbiografi¹

Af Mikkel Gade

»Vi ved ikke andet om forfatteren, end at han som gal har været indlagt på en dårekiste. Men til trods for sin galskab har manden dog haft en vis indsigt og været i besiddelse af en ret omfangsrig viden, som han uafledeligt benytter i hadske udfald mod sine medskabninger«

Holger Hansen i *Galskab*

De biografiske data på Holger Hansen er nærmest umulige at støve op, men her følger, hvad sekundærlitteraturen kan give samt informationer fra en mailudveksling, jeg har haft med ham.

Holger Hansen er født i 1932 og opvokset på Lolland. Han stak som 14-årig til søs og stod i land i Australien, hvor han blev, til han som 17-årig drog til Amerika. Efter igen at have sejlet nogle år levede han i Venezuela og Colombia derefter i USA, indtil han under McCarthyismen² blev fængslet og udvist. I 1955 vendte han tilbage til Danmark og begyndte på baggrund af sine erfaringer at skrive romanen *Zygotos*, som blev utroligt godt modtaget af anmelderne og det øvrige litterære miljø.

Hans levnedsløb fra hjemkomsten og indtil de sidste udgivelser er nærmest ubeskrevet. Ulrik Gräs skrev dog i 1990 en *portrætfortælling* om Holger Hansen, hvori nogle fængselsophold og en skudepisode, som Holger blev anklaget for men senere igen frifundet for, nævnes³. Videre fortæller den ikke noget væsentligt.

¹ Dette er et lille uddrag af en længere opgave, jeg har skrevet om Holger Hansen med Titlen »Vi render rundt – slæbende på os selv. Et portræt af Holger Hansens tidlige forfatterskab.«

² McCarthyismen fik sit navn efter den amerikanske senator Joseph R. McCarthy (1909-1957). Han var en yderst konservativ republikaner fra Wisconsin, der blev valgt ind i senatet i 1946. Han var en af de store forfægtere i den store jagt på radikale kommunister og andre »undergravende elementer« i USA i begyndelsen af 1950'erne. Hans metoder i jagten på disse mennesker var aggressive og ubarmhjertige, men da »heksejagten« var på sit højeste, var næsten alle USA's politikere enige i hans målsætning og langt hen ad vejen også i hans metoder. Kilde: <http://www.leksikon.org/art.php?n=1696>.

³ Jeg bruger ikke portrætfortællingen i videre omfang, dels fordi den er skrevet som en halvlitterær fortælling, hvoraf indholdet må tolkes, og dels fordi den ifølge Holger selv ikke er i trit med virkeligheden. Således skriver han i sin mail til mig

Nogle forudsætninger og påvirkninger skriver Holger selv om i sin mail til mig:

»Jeg er autodidakt. Jeg gik ud af skolen i syvende klasse, og de sidste to år var jeg kun tilstedeværende, når der var navneopråb. Da jeg kom hjem efter nogle år i udlandet, havde jeg således meget at indhente. Bogligt var jeg dum som et bræt, men jeg var rig på erfaring. Jeg gav mig til at læse religionshistorie og den samlede filosofi. Men sådan noget som de forskellige litterære retninger interesserede mig ikke. Jeg havde ingen tilknytning til det litterære miljø. Og modernismen sagde mig intet. (...) Inspirationen til at skrive *Zygotos* fik jeg fra den modbydelige nazisme, jeg havde oplevet.«. (Hansen, 2005)

Ovenstående citat giver da også lige så meget - i analytisk sammenhæng - brugbar information, som en hel biografi ville have gjort. For det første at mange af de synspunkter og temaer, der kommer til udtryk i bøgerne, ikke er fremkommet ved påvirkning af forskellige idéhistoriske komplekser og problemstillinger, men i stedet ved en egen erfaring - umiddelbar og naturlig. Dernæst er det en konsekvensrig iagttagelse at se, at Holger hævder, at han ingen tilknytning havde til det litterære miljø i Danmark i samtiden, selv om hans værker på mange måder kan ligne den eksperimenterende 60'ermode. Holger skriver videre om sin rolle som forfatter og sit forhold til det litterære miljø:

»Det er sikkert rigtigt, at jeg har sagt, at jeg ikke betragter mig selv som forfatter - på den måde, at jeg aldrig har villet promovere mig selv som sådan. Jeg er f.eks. ofte blevet opfordret til at skrive noget om mig selv til forskellige litterære biografier, jeg har aldrig gjort det, og jeg er flere gange blevet opfordret til at melde mig ind i

om hans møde med Ulrik Gräs: »Aftenen igennem talte vi alle om alt muligt, og jeg har givetvis i denne samtale sagt noget af det, han citerer mig for, men langt fra det hele - og da slet ikke på den måde han gengiver det.«. Eksempelvis skriver han: »Jeg mindes stadig, at han beskrev min ankomst sådan, at mine manchetknapper lignede, da jeg smed min hat på bordet. (...) jeg har aldrig brugt hat og aldrig ejet et par manchetknapper«. Det er derfor med største varsomhed og grundige overvejelser, jeg videre benytter mig af portrættet. Dertil har jeg, da jeg på forhånd var informeret om portrættets uoverensstemmelser med realiteterne, forhørt mig hos Holger i vores mail-udveksling om rigtigheden af de ting, jeg senere vil komme ind på.

forfatterforeningen men har selvfølgelig aldrig meldt mig ind - jeg mener jo, at man skal klare sig selv.« (ibid.)

Holger har helt igennem stået som en litterær outsider og har, ifølge ham selv, ikke blandet sig med landets øvrige forfattere eller prøvet at promovere sig i forhold til dem. Såvel her som på en masse andre punkter skinner hans totale anarkistiske livssyn igennem.

Udover at have oplevet nazismens grusomheder mener Holger ikke, han blev inspireret af noget bestemt til at skrive *Zygotos*:

»Jeg havde (som fortalt) netop tilegnet mig en masse, da jeg skrev *Zygotos*. Derfor de mange (studentikose) citater. Men der var ingen filosoffer eller forfattere, der inspirerede mig. Af filosoffer holdt jeg mest af Heraklit, Platon, Kant, Schopenhauer, Nietzsche og Kierkegaard. Jeg har nydt at læse dem alle, men i dag betragter jeg deres systemer og udsagn som tankebobler. Alle filosoffer holder sig jo ingen for logikken, og den er som bekendt noget mindre end virkeligheden.« (ibid.)